

Landelijke Stichting Zelfbeschadiging

Utrecht, 1 oktober 2021

Beste meneer Poot,

Op Videoland is op dit moment de serie over uw kliniek Yes We Can (hierna: YWC) te zien, genaamd 'De jeugdkliniek: Als Niets Meer Werkt'. Als Stichting Zelfbeschadiging, de landelijke organisatie voor en door mensen die zichzelf beschadigen en hun naasten, willen wij graag naar u reageren. Een aantal fragmenten uit deze serie heeft namelijk nogal voor wat commotie gezorgd onder onze achterban, vanwege een weinig hoopvol beeld voor jongeren die zichzelf beschadigen. Graag brengen wij bij u onder de aandacht wat ons en onze achterban raakt.

Het probleem: herstel van mensen die zichzelf beschadigen zelfs bij Yes We Can geen maatwerk

Vooraleerst vinden we het heel mooi om te zien dat uw kliniek zelfbeschadiging niet direct afwijst, maar het in ieder geval een grijs gebied noemt, waar niet direct mee gestopt hoeft te worden. Wij weten uit verhalen uit de achterban en eigen ervaringen dat dit op veel plekken in de jeugdhulp, jeugd ggz en volwassenen ggz anders ligt. Hier zijn we blij mee.

Echter, in aflevering 5 en 6 zien we iets gebeuren waar we het absoluut mee oneens zijn: een fellow (Roos) wordt weggestuurd vanwege aanhoudend zelfbeschadigend gedrag na 9 weken mee te hebben gedraaid in het Yes We Can programma.

We leggen hieronder graag uit welke boodschappen met welke impact dit heeft op onze achterban, waar een aanzienlijk deel met vergelijkbare problemen kampt als de doelgroep van YWC.

- **Hoopvolle zorg: Als niets meer werkt; de laatste hoop**
YWC presenteert zich als de laatste hoop van cliënten met een lange en vaak niet positieve geschiedenis in de hulpverlening ('als niets meer werkt'). Deze cliënte wordt daar dan weggestuurd. Met name dit aspect heeft in onze achterban een hoop stof doen opwaaien. Als de laatste hoop niet meer werkt suggereert dat hopeloosheid en uitbehandeld zijn. Het geeft opnieuw aan wat zij vaak van zichzelf vinden: ze doen er niet toe.
- **Zelfbeschadiging is ziek en mag er niet zijn in je herstelproces**
De cliënte heeft toegegeven weer een terugval te hebben gehad in zelfbeschadiging. Terugval is te verwachten zeker op het moment dat er over stresserende en wezenlijke dingen gaat. De cliënte in kwestie stortte duidelijk op het moment dat het gaat over een geheim meedragen, onder andere naar aanleiding van de activiteit Over de Streep. In de confronterende groepsessie werd de bal bij haar neergelegd, terwijl de stress duidelijk toenam en juist dan zelfbeschadiging vaak terug komt. Haar zorgen over toekomstperspectief worden ook, naar wat wij ervan zien, niet of nauwelijks aandacht aan besteed. Als iemand geen perspectief heeft, de stress oploopt en er onvoldoende nieuwe vaardigheden eigen zijn gemaakt, wat kun je dan verwachten?
- **Eenzijdig wegsturen**
De cliënte wordt eenzijdig weggestuurd, hier is geen sprake van samen beslissen en monitoring op wat nodig is. Er wordt over haar besloten, in plaats van met haar. Dat kan in

de huidige zorg, waar samen beslissen in toenemende mate de norm is, toch niet de bedoeling zijn.

- **Onvoldoende maatwerk, zelfs bij hoogspecialistische jeugdhulp**

De groepsaanpak lijkt voor cliënte voor dat moment, en het prijsgeven van haar geheim, niet de manier. Zij vervalt in zelfbeschadiging en wordt daarom weggestuurd. Daarbovenop wordt aangegeven dat zij geen voorbeeld kan zijn voor de nieuwe fellows die instromen. Zij voelt zich falen, verliest nog mee vertrouwen in zichzelf en de hulpverlening. Terwijl met rust, vertrouwen, één op één hulp en dus maatwerk, en waarschijnlijk veel meer bereikt zou kunnen worden, wat nu in een middag wordt afgebroken. Het is mooi om te zien dat ze, in tegenstelling tot vaak in andere klinieken, wel naar de nazorg mag, dus niet helemaal op straat staat. Het is echter de vraag of zij wel toe is aan de nazorg en een iets langer traject beter had gepast. Maar het is vooral mentaal en voor gevoelens van hoop en vertrouwen echt een klap wat daar gebeurt.

We zijn ons ervan bewust dat we alleen weten en reageren op wat er getoond wordt in de serie, en niet het volledig verhaal kennen. Tegelijkertijd is wat er getoond wordt wel voor de commotie heeft gezorgd. De beelden zijn toegankelijk voor een groot publiek, waarvan potentieel veel mensen die zichzelf beschadigen of familie, vriend(in) of partner zijn van iemand die dit nodig heeft. Voor al deze kijkers is bovenstaande de waarheid waarmee ze geconfronteerd worden via de serie.

Werkbezoek MIND

Vanwege de gevoelens die het op heeft geroepen hebben wij dit ook voorgelegd bij onze koepelorganisatie MIND. Deze organisatie heeft volgende week woensdag een werkbezoek bij YWC. Zij zijn op de hoogte van deze brief en staan ook in de CC hiervan. Ook zullen we deze brief op onze website plaatsen om zo tegemoet te komen aan de behoefte van onze achterban om hier ons over uit te spreken.

In gesprek en ervaringsdeskundig trainingsaanbod

We zouden niet alleen graag met u in gesprek gaan over de gevoelens die de serie heeft losgemaakt, maar ook kijken of wij kunnen bijdragen. We zouden meer dan bereid zijn bijvoorbeeld uw cliënten ook een voorlichting/gastles te geven, en ook samen met de coaches in uw organisatie die ervaringsdeskundig zijn op het gebied van zelfbeschadiging, een training te geven voor de andere coaches en professionals in uw organisatie.

Ons aanbod

In de hele serie blijkt dat er veel jongeren zijn die zichzelf beschadigen. Zoals u begrijpt hebben wij daar de nodige kennis en ervaring mee en over. Andere klinieken worstelen hier ook wel mee. In de CIB van Parnassia hebben we op verzoek van Nienke Kool in een vergelijkbare situatie een voorlichting gegeven aan cliënten en ook aan de professionals. Dat is beide groepen goed bevallen. Dusdanig dat we nu kijken om dit regelmatig terug te laten komen (gezien de wisselingen in de groep). Vandaar ook ons aanbod om te kijken wat wij hierin kunnen betekenen voor de fellows en de coaches en behandelaren.

Nogmaals het heeft onze achterban met name geraakt dat een kliniek die zichzelf presenteert als de laatste kans een jongere wegstuurt vanwege zelfbeschadigend gedrag. *Ons inziens is dit niet in lijn*

met de hoopvolle mensgerichte zorg op maat die nodig is bij zelfbeschadigend gedrag en de achterliggende heftige problematiek. Heel graag horen we uw reactie hierop. Wij gaan graag in gesprek met u en bieden onze expertise hierop aan.

Hartelijke groet,

Daphne Weedage

Voorzitter Stichting Zelfbeschadiging